



PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 9 sierpnia 2021 r.

DIH-2.712.23.2021.PS

DECYZJA DIH - 2 Nr 85/2021

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) i w związku z art. 24 ust. 1a, 4a i 5, art. 12 ust. 1, art. 6c ust. 1 oraz art. 6d pkt 6 ustawy z 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133, z późn. zm.)

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

po rozpatrzeniu wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy z 4 maja 2021 r. złożonego przez pełnomocnika p. Ryszarda Kmiecika prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą RYSZARD KMECIK PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO - USŁUGOWO - PRODUKCYJNE „Rolzbóz” w Sierakowie (..), zwanego dalej: „przedsiębiorcą” lub „stroną”, od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów DIH-2 Nr 49/2021 z 15 kwietnia 2021 r. (sygnatura DIH 2.712.23.2020.CS) nakładającej na przedsiębiorcę obowiązek uiszczenia łącznej kwoty **3.855,00 zł** - uwzględniającej VAT (słownie: trzy tysiące osiemset pięćdziesiąt pięć złotych), stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki paliwa stałego o nr 0027/21/4750 w wysokości 537,00 zł (uwzględniającej VAT), próbki kontrolnej paliwa stałego o nr 8957/21/4750 w wysokości 70,00 zł (uwzględniającej VAT) oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania do badań laboratoryjnych - o wartości 3.248,00 zł (uwzględniającej VAT).

postanawia

utrzymać zaskarżoną decyzję w mocy.

UZASADNIENIE

Pismem z 23 lutego 2021 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów protokół kontroli wraz z materiałami kontroli przeprowadzonej w składzie opatu znajdującym się przy

(...), należącym do przedsiębiorcy (...). W trakcie kontroli przeprowadzonej 25 stycznia 2021 r. u ww. przedsiębiorcy, upoważnieni pracownicy akredytowanego laboratorium w obecności inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej pobrali do badań z pryzmy o masie 15,745 ton, 32 próbki pierwotne, z których przygotowano próbkę ogólną o masie 74,76 kg węgla kamiennego ekomiat, z której wyodrębniono próbki tj. próbkę nr 0027/21/4750 o masie 37,22 kg i próbkę kontrolną nr 8957/21/4750 o masie 37,54 kg, na podstawie protokołu pobrania próbek paliw paliwa stałego nr 000002. Dla pobranego do badań paliwa stałego ekomiat przedsiębiorca przedstawił świadectwo jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. Następnie inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, przekazali próbkę węgla kamiennego nr 0027/21/4750 i próbkę kontrolną nr 8957/21/4750 do niezależnego akredytowanego laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie, według protokołu przyjęcia próbek paliw stałych do badania nr 20/2006420/037-008 z 25 stycznia 2021 r. wraz ze świadectwem jakości paliwa stałego nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie (protokół z badań nr 20/2006420/037-008 z 29 stycznia 2021 r.) wykazały, że próbka nr 0027/21/4750 pobranego 25 stycznia 2021 r. paliwa stałego po uwzględnieniu odchyień o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Energii z 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1890) (zwane dalej: „rozporządzenie w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych”), nie spełnia wymagań jakościowych zawartych w rozporządzeniu z uwagi na zawyżoną zawartość nadziarna, która wynosiła 8,1%, przy wymaganiach jakościowych wynoszących maks. 5,0%. Ponadto badania laboratoryjne wykazały, że próbka nr 0027/21/4750 pobranego 25 stycznia 2021 r. paliwa stałego nie spełnia wymagań jakościowych zawartych w świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. wystawionym przez przedsiębiorcę przy uwzględnieniu odchyień o których mowa w § 2 rozporządzenia, z uwagi na zawyżoną zawartość nadziarna, która wynosiła 8,1%, przy wymaganiach jakościowych wynoszących maks. 5,0%.

Ponieważ badanie ww. próbki paliwa stałego nr 0027/21/4750 wykazało niezgodność z parametrami wskazanymi w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych i świadectwie jakości wystawionym przez przedsiębiorcę, badanie próbki kontrolnej pobranej 25 stycznia 2021 r., o nr 8957/21/4750 zostało przeprowadzone z urzędu, zgodnie z art. 22 ust. 7a pkt 2 ustawy o systemie i kontrolowania jakości paliw, przez akredytowane, niezależne laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie (protokół z badań nr 20/2006420/037-008/K z 29 stycznia 2021 r.). Badanie próbki kontrolnej nr 8957/21/4750, wykazało przy uwzględnieniu odchyień o których mowa w § 2

rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych niezgodność parametrów jakościowych paliwa stałego tj. węgla kamiennego w sortymencie - ekomiął, pobranego do badań laboratoryjnych 25 stycznia 2021 r., z wymaganiami jakościowymi zawartymi w ww. rozporządzeniu, z uwagi na zawyżoną zawartość nadziarna, która wynosiła 9,2%, przy wymaganiach jakościowych wynoszących maks. 5,0%. Ponadto niezgodność parametrów jakościowych paliwa stałego tj. węgla kamiennego w sortymencie - ekomiął, pobranego do badań laboratoryjnych 25 stycznia 2021 r. w toku kontroli z wymaganiami jakościowymi zawartymi w świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. potwierdziły także badania próbki kontrolnej nr 8957/21/4750, które z uwzględnieniem dopuszczalnych odchyień, o których mowa w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych wykazały zawyżoną zawartość nadziarna, która wynosiła 9,2%, przy wymaganiach jakościowych wynoszących maks. 5,0%.

W związku z powyższym stwierdzono, że parametr zawartość nadziarna badanego paliwa stałego jest niezgodny z wymaganiami określonymi w ww. rozporządzeniu oraz w świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. wystawionym przez przedsiębiorcę.

W trakcie kontroli przeprowadzonej 15 lutego 2021 r. u przedsiębiorcy, inspektorzy reprezentujący Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, poinformowali stronę o wynikach badań laboratoryjnych próbek paliwa stałego tj. węgla kamiennego ekomiął oraz przekazali protokoły z badań nr 20/2006420/037-008 z 29 stycznia 2021 r. i nr 20/2006420/037-008/K z 29 stycznia 2021 r.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów mając na uwadze wyniki badania laboratoryjnego przeprowadzonego przez akredytowane, niezależne laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie, zgodnie z art. 61 § 1 ustawy z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), zwanej dalej: „kpa”, pismem z 11 marca 2021 r., powiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie dotyczącej ustalenia wysokości należności pieniężnej stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek węgla kamiennego ekomiął jak również kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania do badań laboratoryjnych oraz nałożenia na przedsiębiorcę obowiązku ich uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca został także poinformowany, że przed wydaniem decyzji kończącej postępowanie w sprawie, jako stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 § 1 kpa, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, a także prawo do składania wniosków dowodowych.

Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w piśmie - sporządzonym przez pełnomocnika - z 23 marca 2021 r. (datowanym 23 marca 2020 r.) wniosła o umorzenie postępowania w całości oraz dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka oraz przesłuchania przedsiębiorcy. W ww. piśmie podniesiono zarzut wadliwości czynności pobrania próbek, co doprowadziło do zniekształcenia wyników badań i ustalenia przekroczenia parametru zawartość nadziarna. W ocenie strony, gdyby próbki pobrano w sposób prawidłowy, parametr zawartość nadziarna nie zostałby przekroczony.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 15 kwietnia 2021 r. wydał decyzję DIH-2 Nr 49/2021, w której nałożył na (...) obowiązek uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów łącznej kwoty 3.855,00 zł - stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki paliwa stałego oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania do badań laboratoryjnych. Decyzja została odebrana 19 kwietnia 2021 r. Pismem z 4 maja 2021 r. nadanym w placówce Poczty Polskiej 4 maja 2021 r. Strona zaskarżyła decyzję w całości i wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie art. 7 i art. 77 w związku z art. 76 § 3 kpa poprzez oddalenie wniosków dowodowych strony postępowania o przesłuchanie świadka i strony postępowania celem wykazania wadliwości pobrania próbek, albowiem protokół kontroli oraz protokół pobrania próbek paliwa stałego nr 000002 z 25 stycznia 2021 r. są dokumentami urzędowymi wobec czego korzystają z domniemania wiarygodności zawartych w nim ustaleń, podczas gdy powyższe domniemanie jest wzruszalne, tj. może być obalone innymi dowodami w myśl art. 76 § 3 kpa, czego skutkiem jest błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że próbki paliwa stałego pobrane podczas kontroli nie spełniają określonych norm, a w konsekwencji przyjęcie, że parametry pobranego paliwa stałego są niezgodne z wystawionym świadectwem jakości i stronę postępowania należy obciążyć kosztami pobranych próbek i ich badania.

Pismem z 14 maja 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 10 § 1 kpa, poinformował stronę o prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania, składania wniosków dowodowych, a także do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy w siedzibie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Strona nie skorzystała z przysługującego im prawa.

Postanowieniem z 9 czerwca 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przedłużył termin zakończenia niniejszego postępowania do 10 lipca 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pismem z 15 czerwca 2021 r., w związku z zarzutami pełnomocnika strony co do poboru próbek, zwrócił się do Wielkopolskiego Wojewódzkiego

Inspektora Inspekcji Handlowej z prośbą o wyjaśnienia oraz z pytaniem, czy jest w posiadaniu dodatkowego materiału w sprawie. W odpowiedzi Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej pismem z 21 czerwca 2021 r. przesłał kopie przesłuchania świadka oraz strony z 18 czerwca 2021 r. oraz stanowisko inspektorów biorących udział w kontroli u przedsiębiorcy. Postanowieniem 29 czerwca 2021 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował stronę, że do akt sprawy włączono ww. dokumenty jako dowód. Wskazano również, że w związku z nowymi dowodami w sprawie stronie przysługuje, na podstawie art. 10 § 1 kpa, prawo wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz żądań zgłoszonych w trakcie postępowania a także składania wniosków dowodowych. W związku z powyższym jednocześnie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przedłużył postępowanie administracyjne do 10 sierpnia 2021 r. Strona nie wniosła żadnych uwag.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych zaskarżonym rozstrzygnięciem organu. W toku postępowania organ dokonuje oceny, czy wniosek strony jest uzasadniony oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Po ponownym przeanalizowaniu akt sprawy Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyczerpująco zbadał wszystkie istotne okoliczności faktyczne związane ze sprawą oraz zapoznał się z dowodami służącymi ustaleniu stanu faktycznego zgodnie z zasadami prawdy obiektywnej, dokonując przy tym wszechstronnej oceny materiału dowodowego.

Zgodnie z art. 3a ust. 1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, paliwa stałe przeznaczone do spalania w gospodarstwach domowych lub instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej mniejszej niż 1 MW, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, wprowadzone do obrotu lub obejmowane procedurą celną dopuszczenia do obrotu z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2 spełniają wymagania jakościowe określone dla tego rodzaju paliwa ze względu na ochronę środowiska, wpływ na zdrowie ludzi oraz interesy konsumentów. Zgodnie z art. 3a ust. 2, Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wymagania jakościowe dla paliw stałych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b, z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 1 ust. 2, oraz dopuszczalny poziom odchylenia od tych wymagań, biorąc pod uwagę stan wiedzy technicznej w tym zakresie wynikający z badań tych paliw, a także doświadczeń w ich stosowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeby poprawy jakości powietrza,

w tym ograniczenia emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji.

Zgodnie z art. 6c ust.1 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, przedsiębiorca w momencie wprowadzania do obrotu paliwa stałego przeznaczonego do użycia w gospodarstwach domowych lub w instalacjach spalania o nominalnej mocy cieplnej poniżej 1 MW, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 4a lit. a i b ww. ustawy, wystawia dokument potwierdzający spełnienie przez paliwo stałe wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ww. ustawy, zwany dalej „świadectwem jakości”. Art. 6d ww. ustawy dotyczący świadectwa jakości wymienia jakie informacje powinno ono zawierać. Przedsiębiorca wprowadzający paliwa stałe do obrotu w świadectwie jakości musi wskazać wartości parametrów paliwa stałego, dla którego jest wystawiane świadectwo jakości, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2. ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw.

W myśl art. 24 ust. 1a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, jeżeli przeprowadzone badania wykazały, że paliwo stałe nie spełnia wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 lub wartości parametrów paliwa stałego są niezgodne z parametrami wskazanymi w świadectwie jakości, Zarządzający, w drodze decyzji, nakłada na kontrolowanego obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań i badań próbki kontrolnej oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania. Zarządzającym jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Protokół kontroli NR.8361.5.2021 z 25 stycznia 2021 r. został podpisany przez stronę i stanowi dowód w prowadzonym postępowaniu administracyjnym. Strona nie wniosła żadnych uwag do protokołu kontroli.

Próbki do badań pobrali upoważnieni pracownicy akredytowanego laboratorium w obecności inspektorów reprezentujących Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Z treści protokołu kontroli jednoznacznie wynika, iż próbkę paliwa stałego nr 0027/21/4750 o masie 37,22 kg i próbkę kontrolną paliwa stałego nr 8957/21/4750 o masie 37,54 kg, pobrano ze składu węgla przedsiębiorcy, a czynność ta została udokumentowana protokołem pobrania próbek paliwa stałego nr 000002 z 25 stycznia 2021 r.

Niewątpliwy jest fakt, iż badanie przeprowadzone przez akredytowane, niezależne laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie (protokoły z badań nr 20/2006420/037-008 z 29 stycznia 2021 r. i nr 20/2006420/037-008/K z 29 stycznia 2021 r.), wykazało że pobrany 25 stycznia 2021 r. węgiel kamienny ekomił (nr próbki 0027/21/4750

i nr próbki kontrolnej 8957/21/4750), jest niezgodny z wymaganiami jakościowymi określonymi w rozporządzeniu, z uwagi na zawyżoną zawartość nadziarna, która wynosiła 8,1% dla próbki nr 0027/21/4750 i 9,2% dla próbki kontrolnej nr 8957/21/4750, przy wymaganiach jakościowych wynoszących maks. 5,0%. Ponadto w oparciu o ww. wyniki badań laboratoryjnych Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że pobrany 25 stycznia 2021 r. węgiel kamienny ekomiął (nr próbki 0027/21/4750 i nr próbki kontrolnej 8957/21/4750), jest niezgodny z wymaganiami jakościowymi zawartymi w świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. wystawionym przez przedsiębiorcę, które wykazały zawyżony parametr zawartość nadziarna, która wynosiła 8,1% dla próbki nr 0027/21/4750 i 9,2% dla próbki kontrolnej nr 8957/21/4750, przy wymaganiach jakościowych określonych w wystawionym świadectwie jakości, wynoszących maks. 5,0%.

Przeprowadzając ponownie postępowanie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że słuszne i zgodne ze stanem faktycznym było stwierdzenie, że badane paliwo stałe jest niezgodne zarówno z parametrami określonymi w rozporządzeniu jak i z parametrami wskazanymi w wystawionym przez stronę świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r.

Odnosząc się do argumentów podniesionych we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, stwierdził, że argumenty strony nie zasługują na uwzględnienie.

Art. 24 ust. 1a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw stanowi, że jedyną przesłanką nałożenia na stronę obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań, próbki kontrolnej oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania jest wykazanie przez przeprowadzone badania, że paliwo stałe nie spełnia wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 ww. ustawy lub wartości parametrów paliwa stałego są niezgodne z parametrami wskazanymi w świadectwie jakości. Strona zadeklarowała w świadectwie jakości zawartość nadziarna na maks. 5,0%. Poboru próbek dokonywali doświadczeni i przeszkoleni pracownicy - próbobiorky niezależnego laboratorium SGS Sp. z o.o. w Warszawie, posiadającego akredytację wydaną przez Polskie Centrum Akredytacji w Warszawie, z którym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, jako Zarządzający systemem monitorowania i kontrolowania jakości paliw, zawarł umowę na wykonywanie usług poboru i badania próbek paliw stałych. Z tego też względu nie ma podstaw do kwestionowania poboru próbek. Pobranie próbki przeznaczonej do badań i próbki kontrolnej zostało

przeprowadzone w sposób określony w rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1891). Na okoliczność pobrania próbek sporządzono w dwóch egzemplarzach protokół pobrania próbek paliwa stałego 000002, z których jeden przekazano stronie. Jak już podniesiono powyżej, przedsiębiorca podpisał ten protokół bez jakichkolwiek zastrzeżeń.

W toku kontroli odnotowano także, iż pobrania dokonano zgodnie z wymaganiami normy PN-G-04502:2014-11, co potwierdzono protokołem pobrania próbek paliwa stałego nr 000002, podpisanym przez stronę bez zastrzeżeń.

Badanie zostało przeprowadzone w niezależnym akredytowanym laboratorium tj. SGS Sp. z o.o. w Warszawie zgodnie z normą PN-ISO-1953:1999, co potwierdza zapis w sprawozdaniu z badań nr 20/2006420/037-008 z 29 stycznia 2021 r. i nr 20/2006420/037-008/K z 29 stycznia 2021 r. - w kolumnie „metoda badawcza” dla parametru zawartość nadziarna. Ponieważ badanie ww. próbki paliwa stałego nr 0027/21/4750 wykazało niezgodność z parametrami wskazanymi w rozporządzeniu oraz świadectwie jakości wystawionym przez przedsiębiorcę, aby potwierdzić lub zaprzeczyć wynikowi dokonano badania próbki kontrolnej pobranej 25 stycznia 2021 r., o nr 8957/21/4750, które zostało przeprowadzone z urzędu, zgodnie z art. 22 ust. 7a pkt 2 ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw. Badania próbki kontrolnej potwierdziło, iż próbki nie spełniały wymagań jakościowych wskazanych w rozporządzeniu oraz świadectwie jakości wystawionym przez przedsiębiorcę.

Badania laboratoryjne zostały wykonane zgodnie z metodami i procedurami zawartymi w dokumentach normalizacyjnych wskazanych w załączniku do rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie metod badania jakości paliw stałych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1366). Procedury badawcze wskazane w powyższym rozporządzeniu zawierają informacje dotyczące niepewności pomiarów oraz sposób obliczenia i przedstawienia wyników. Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1890), oceny spełniania wymagań jakościowych przez paliwo stałe dokonuje akredytowane laboratorium wykonujące badania, z uwzględnieniem dopuszczalnych odchyłeń określonych w § 2.

W związku z powyższym Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że pobór próbek i badanie próbek było przeprowadzone prawidłowo, a próbki reprezentują pobrane paliwo stałe węgiel kamienny ekomiął, znajdujące się na składzie opatu u przedsiębiorcy, które było oferowane konsumentom.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 24 ust. 1a ustawy o systemie monitorowania

i kontrolowania jakości paliw, ponieważ przeprowadzone badania wykazały, że paliwo stałe nie spełnia wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 3a ust. 2 oraz wartości parametrów paliwa stałego są niezgodne z parametrami wskazanymi w świadectwie jakości, Zarządzający, w drodze decyzji, nałożył na kontrolowanego obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań i badań próbki kontrolnej oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania. W niniejszej sprawie niewątpliwym jest, że przeprowadzone badania wykazały niezgodność paliwa stałego w sortymencie ekomiat, pobranego do badań 25 stycznia 2021 r. w zakresie parametru zawartość nadziarna z parametrami określonymi w rozporządzeniu oraz wskazanymi w świadectwie jakości nr 647/2021 z 23 stycznia 2021 r. wystawionym przez stronę.

Organ odwoławczy wskazuje, że wyrażona w art. 6 i 7 kpa w powiązaniu do art. 77 kpa zasada odnosi się w równym stopniu do zakresu i wnikliwości postępowania wyjaśniającego i dowodowego, jak i do stosowania norm prawa materialnego, to jest do całokształtu przepisów prawnych służących załatwieniu sprawy. Zgromadzony w rozpatrywanej sprawie materiał dowodowy, pozwalał na pełną i dogłębną analizę sprawy. Zgodnie z art. 77 § 1 kpa, organ oparł się na ustaleniach kontroli oraz na dowodach zebranych w toku postępowania (badania laboratoryjne, świadectwo jakości, protokoły kontroli). Wszystkie fakty stanowiące podstawę wydania decyzji były znane organowi. Materiał dowodowy był wyczerpujący w związku z powyższym organ uznał, że dodatkowe wyjaśnienia w postaci przesłuchania świadka oraz strony nie będą miały znaczenia w sprawie. Niemniej jednak w toku prowadzonego postępowania do organu wpłynęły dodatkowe dowody tj. protokoły z przesłuchania strony i świadka z 18 czerwca 2021 r. oraz stanowisko inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu. Dlatego też należy uznać, że wniosek pełnomocnika strony o przesłuchanie świadka i strony został spełniony.

Protokół kontroli nr NR.8361.5.2021 z 25 stycznia 2021 r. oraz protokół pobrania próbek paliwa stałego nr 000002, w którym zostały opisany sposób poboru próbek paliw stałych został podpisany przez stronę bez żadnych uwag. Ponadto należy zwrócić uwagę, że protokół kontroli nr NR.8361.5.2021 z 15 lutego 2021 r., w którym strona została poinformowana o wynikach badań laboratoryjnych także nie zawierał uwag i został podpisany. Należy zauważyć, że przedsiębiorca został również pouczone o wynikającej z art. 20 ust. 2 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706) możliwości zgłoszenia uwag bezpośrednio do protokołu lub wniesienia ich na piśmie do właściwego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w terminie 7 dni od daty przedstawienia protokołu do podpisu. Taka informacja jest umieszczona w protokole

kontroli, a egzemplarz został przekazany przedsiębiorcy. Uwag do protokołu kontroli w wymaganym terminie nie wniesiono. Strona dopiero po uzyskaniu informacji o prowadzonym wobec niej postępowaniu administracyjnym w zakresie nałożenia na nią obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbek oraz za ich pobranie do badań, wyraziła swoje stanowisko odnośnie do nieprawidłowości w zakresie ich poboru.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w wyroku syg. akt VI SA/Wa 2673/20 z 29 czerwca 2021 r. jednoznacznie wskazał, że cyt.: „Skarżący - podpisując protokół bez zastrzeżeń - potwierdził zatem, że próbki zostały pobrane prawidłowo, w tym też, że nastąpiło to w warunkach, w jakich dokonuje on sprzedaży kontrolowanego towaru. Prawidłowość działania organu w ww. zakresie nie mógł podważyć, zgłoszony - po poznaniu wyników badania próbek - dowód ze świadków i przesłuchania Stron... ”.

Niemniej jednak z protokołów przesłuchania świadka i strony z 18 czerwca 2021 r. wynika pewna niespójność w składaniu zeznań. Świadek wykazał się niepamięcią co do ilości pobranych próbek z pryzmy. Wskazał, że paliwo zostało odgarnięte, a następnie z cyt... „różnych miejsc dwóch czy trzech” pobrano paliwo stałe po czym w dalszej części wskazał, że zostało cyt... „pobierane z boków” pryzmy. Należy zaznaczyć, że świadek wskazał, że nie zna metodyki pobierania próbek paliw stałych. Odnosząc się do zeznań strony należy wskazać, że stwierdził on, iż próbobiorcy chodzili po pryzmie i pobierali z różnych miejsc paliwo stałe cyt... „Panowie weszli na pryzmę. Jeden Pan rozgarnął łopata ok. 10,5 cm i z kilku miejsc pobrał próbkę. W tym czasie chodził po pryzmie i kawałki rozsypywały się do otworów skąd była pobrana próbka. Ten pan co pobierał próbkę podawał wiaderka temu panu, który stał na betonie. Próbki były pobierane przeważnie po bokach i jak syn mi zwrócił uwagę, że węgiel wlatuje do otworów skąd były pobierane próbki. Dlatego zwróciłem uwagę tym dwóm panom, że węgiel wpada do otworów.” Z zeznań strony jasno wynika, że próbki były pobierane „przeważnie po bokach”, a więc nie tylko po bokach jak twierdził świadek. „Kawałki rozsypywały się do otworów skąd była pobierana próbka”- paliwo stałe jest materiałem sypkim i w czasie poboru tj. w czasie zrobienia dołków i pobierania paliwa naturalnym będzie obsypywanie się paliw stałego z górnej warstwy pryzmy. Inspektorzy w swoim stanowisku wskazali, że obaj byli na miejscu poboru próbek i ich zdaniem (pracownicy przeszkoleni w tym zakresie) paliwo zostało pobrane prawidłowo i zgodnie z metodyką pobrania próbek. Ponadto wskazali, że nie zgłaszano do nich żadnych uwag. Wskazali również, że strona była informowana również ustnie o przysługujących jej uprawnieniach o wniesieniu w ciągu 7 dni uwag do protokołu kontroli.

Próbki do badań laboratoryjnych zostały pobrane przez doświadczonych próbobiorców akredytowanego niezależnego laboratorium zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Energii z 27 września 2018 r. w sprawie sposobu pobierania próbek paliw stałych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1891) oraz zgodnie ze wskazaną w ww. rozporządzeniu normą PN-G-04502:2014-11 oraz transportowane zgodnie z zasadami. Zgodnie z powyższymi regulacjami, w celu zagwarantowania jednorodności pobranej próbki, reprezentująca całą partię ocenianego paliwa stałego próbobiorcy pobrali z oferowanej do sprzedaży partii 15,745 ton węgla próbki pierwotne (próbki zostały pobrane w sposób zapewniający zachowanie ich cech charakterystycznych z momentu poboru-karta nr 3 protokołu kontroli-podpisanego przez stronę), które następnie po wysypaniu w jedno miejsce i wymieszaniu podzielono na 2 próbki (próbkę i próbkę kontrolną), zapewniając tym samym obiektywizm wykonanych badań laboratoryjnych. Organ jeszcze raz podkreśla, że pobrano i zbadano paliwo stałe w stanie takim jak było ono oferowane i sprzedawane przez stronę i które winno spełniać deklarowane parametry jakościowe wskazane w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych oraz w świadectwie jakości. Klient zakupujący paliwo stałe tego dnia otrzymałby więc paliwo o parametrach takich jakie wskazują sprawozdania z badań laboratoryjnych, gdyż dla klienta zakupującego paliwo stałe strona musiałaby dokonać pobrania ze zwału danego sortymentu paliwa. Ponadto należy wskazać, że ustawodawca przewidział, że parametry paliw stałych mogą się wahać w związku ze zmiennymi warunkami atmosferycznymi, przechowywania, transportu oraz pobierania dlatego też podczas badań laboratoryjnych uwzględniane są odchylenia określone w § 2 rozporządzenia w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych. Dla zawartości nadziarna stanowi ona 2% wartości i pomimo uwzględnienia odchylenia wynik wskazał, że paliwo stałe posiada inne parametry niż przedstawiono je w świadectwie jakości oraz jest niegodne z rozporządzeniem.

Po przeanalizowaniu akt sprawy i nowych dowodów w sprawie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał, że pobór próbek i badanie próbek było przeprowadzone prawidłowo, a pobrane próbki reprezentują pobrane paliwo stałe ekomiast znajdujące się na składzie opału u przedsiębiorcy. Należy wskazać, że ani strona ani świadek nie znają sposobu poboru próbek paliwa stałych określonych normą PN-G-04502:2014-11 i nie posiadają doświadczenia w tym zakresie jak przeszkoleni pracownicy - próbobiorcy niezależnego laboratorium SGS Sp. z o.o. w Warszawie. Pobór próbek był również dokonywany przy udziale inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Poznaniu, którzy są przeszkoleni w tym zakresie. Inspektorzy w swoim stanowisku z 18 czerwca 2021 r. wskazali, że próbki były pobierane prawidłowo i zgodnie metodyką pobierania próbek. Niemniej jednak należy wyjaśnić, że jeżeli badana partia węgla ma

mniej niż 1000 ton to minimalna liczba próbek pierwotnych wnosi 32. Natomiast minimalna masa próbki pierwotnej została określona zgodnie ze wzorem $m=0,06 \cdot D$, gdzie D oznacza wielkość największego ziarna w badanej partii - która jest określona w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, która dla ekomiálu wynosi 31,5 mm. W związku z powyższym, po podstawieniu danych, minimalna masa próbki pierwotnej wynosi 1,890 kg, a więc minimalna masa próbki ogólnej próbki stanowi 60,5 kg. Z protokołu wynika, iż pobrano 74,76 kg. Próbobiorcy przygotowali 32 dołki w pryzmie i pobrali paliwo stałe na takiej głębokości dołka, tak aby uzyskać minimalną wymaganą masę próbki ogólnej, a jednocześnie nie narazić kontrolowanego na pobranie próbek paliwa stałego w ilości znacznie większej niż wynika to z przepisów. Wielkość wyliczonej a pobranej masy paliwa stałego świadczy tylko o dużym doświadczeniu próbobiorców w pobieraniu paliwa stałego.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie jest władny odstąpić lub zaniechać nałożenia na stronę obowiązku uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań, próbki kontrolnej oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania. Organ ponownie zaznacza, że nie kwestionuje intencji strony ani staranności w sporządzeniu świadectwa jakości stwierdza jedynie, iż przeprowadzone badania laboratoryjne wykazały niezgodność wartości parametrów jakościowych z rozporządzeniem oraz deklaracją zawartą w świadectwie jakości i zgodnie z wskazanymi powyżej przepisami ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw jest zobowiązany do nałożenia na stronę zwrotu ich kosztów. Art. 24 ust.1 a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw statuuje zasadę, że jeśli paliwo spełnia wymagania jakościowe, koszty jego badań ponosi Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, a jeśli nie spełnia - kontrolowany - przedsiębiorca wprowadzający paliwo stałe do obrotu. Ustawodawca nie przewidział zastosowania w niniejszym przepisie przesłanek egzoneracyjnych, tworzących wyjątek od odpowiedzialności na zasadzie ryzyka. Odpowiedzialność przedsiębiorców wprowadzających do obrotu paliwo niewłaściwej jakości ma charakter absolutny. Oznacza to, że przedsiębiorca taki nie może się z niej zwolnić i obciążony jest nią niezależnie od tego czy spowodował wadliwą jakość paliwa stałego i czy ponosi on z tego tytułu jakąkolwiek winę. Przedsiębiorca ponosi odpowiedzialność nawet jeżeli nie wiedział, iż wprowadzane do obrotu paliwo stałe nie spełnia określonych wymagań.

W ocenie Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, okoliczności wskazane w treści wniosku strony o ponowne rozpatrzenie sprawy, nie stanowią przesłanek do uchylenia decyzji DIH-2 Nr 49/2021 z 15 kwietnia 2021 r. w sprawie DIH-2.712.23.2021.CS, nakładającej na stronę obowiązek uiszczenia kwoty stanowiącej równowartość kosztów

badania laboratoryjne próbki paliwa stałego przeznaczonej do badań, próbki kontrolnej oraz kwoty stanowiącej równowartość kosztów ich pobrania.

Zgodnie z art. 24 ust. 4a ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił wysokość należności pieniężnej, na podstawie faktury nr 10252728 wystawionej 10 lutego 2021 r. przez SGS Sp. z o.o. w Warszawie, za badanie próbek węgla kamiennego ekomiat - załącznik nr 1 do ww. faktury, poz. nr 9, próbka paliwa stałego nr 0027/21/4750 - w wysokości 537,00 zł (uwzględniającej VAT) i poz. nr 10, próbka kontrolna paliwa stałego nr 8957/21/4750 w wysokości 70,00 zł (uwzględniającej VAT) oraz za ich pobranie do badań laboratoryjnych - załącznik nr 3 do ww. faktury, poz. nr 9 na kwotę 3.248,00 zł (uwzględniającą VAT), co stanowi łączną kwotę 3.855,00 zł (uwzględniającą VAT). Jak wskazano w decyzji I instancji z 15 kwietnia 2021 r. DIH-2 Nr 49/2021 w sprawie DIH-2.712.23.2021.CS, przedsiębiorca jest obowiązany uiścić ww. należność pieniężną na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O WARSZAWA Nr 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy decyzję organu pierwszej instancji.

Zważywszy na przedstawione okoliczności należało postanowić, jak w sentencji. Decyzja niniejsza jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony

przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowo-administracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.

4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1325, z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325, z późn. zm.); § 2 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2021 r. poz. 535).

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/